

інтонаційно збіднена.

В даний час проблеми інтонаційного оформлення мовного вислову дітей з мовними порушеннями висуваються на перший план не тільки в лінгвістиці, психолінгвістиці, теорії комунікації, але й в методиці корекційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. [https://pidruchniki.com/86453/pedagogika/spetsialna_metodika_formuvannya_intonatsiynoyi_storoni_movlennya]
2. [<https://dutuna.in.ua/zaikannya-u-ditej-osnovni-prichini-ta-metodi-korekci/>]
3. Поваляєва М.А. «Справочник логопеда». – М., 2007 р.
4. [<http://nsportal.ru/detskiy-sad/raznoe/2012/04/21/innovatsionnye-tehnologii-primenyaemye-v-rabote-s-detmi-s/>]

Ольга Свинаренко,

здобувач І рівня вищої освіти з курсу
факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
наук. керівник: **О. В. Ревуцька.,**
канд.пед.наук, доцент (БДПУ)

ЛОГОПЕДИЧНА РОБОТА З ФОРМУВАННЯ ЗАСОБІВ МОВЛЕННЄВОГО СПІЛКУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

Актуальність. Одним з основних напрямів роботи закладу дошкільної освіти є формування у дітей комунікативної компетентності як здатності вирішувати вербальними засобами актуальні для них життєві завдання в побутовому, навчальному та культурному житті. Далеко не у всіх дітей засоби вербальної комунікації формуються спонтанно, багатьом з них потрібно логопедична допомога, в рамках якої проводиться цілеспрямована робота з формування лексичних, граматичних і фонетико-фонологічних засобів мовленнєвого спілкування. Найбільш виражені труднощі формування засобів мовленнєвого спілкування проявляються при недорозвитку мовлення, який розглядається в якості основного симптому або одного із симптомів затримки психічного розвитку (ЗПР).

Ступінь досліджуваності проблеми. Дослідження мовлення таких дітей в основному обмежувалися вивченням зовнішніх проявів їх мовленнєвих труднощів. Результати вивчень мовлення дітей із ЗПР відзначають порушення формування засобів мовленнєвого спілкування, що проявляються в мовленні у характерних лексичних, граматичних і фонетико-фонологічних помилках. Розглядаючи мовленнєвий розвиток дитини із ЗПР в тісному взаємозв'язку з когнітивним розвитком, фахівці звертають увагу на велику кількість в її мовленні смислових помилок, виділяючи «семантичний дефект» в якості провідної ланки в структурі мовленнєвого порушення. Труднощі засвоєння семантичної структури слова у дітей із ЗПР викликають у них проблеми структурно-семантичного оформлення висловлювання (І. Марченко, Є. Соботович та ін.).

Мета дослідження – розробка моделі логопедичної роботи з

формування засобів мовленнєвого спілкування у дітей дошкільного віку із ЗПР. Для досягнення мети дослідження були поставлені такі завдання: на основі вивчення та узагальнення сучасних теоретичних і методологічних досліджень мовлення в логопедії, психології, лінгвістиці, психолінгвістиці, лінгводидактиці визначити науково-методологічні підходи до аналізу мовленнєвої продукції у дітей дошкільного віку із ЗПР і зміст логопедичної роботи з формування засобів мовленнєвого спілкування у дітей означеної категорії; провести порівняльний аналіз мовленнєвої продукції дітей дошкільного віку з ЗПР і нормальним мовленнєвим розвитком, виявити специфічні проблеми формування засобів мовленнєвого спілкування у дітей із ЗПР; розробити структуру і зміст моделі логопедичної роботи з формування засобів мовленнєвого спілкування у дітей дошкільного віку з ЗПР та експериментально її підтвердити.

Сутність дослідження. На процес формування засобів мовленнєвого спілкування у дітей із ЗПР специфічно впливає провідна ланка в структурі їх порушеного розвитку: когнітивна недостатність. Надання дітям з ЗПР логопедичної допомоги з урахуванням провідної ланки в структурі мовленнєвого порушення дозволить істотно підвищити ефективність корекційно-розвивальної роботи з формування у них засобів мовленнєвого спілкування.

Аналіз сформованості лексичних, граматичних, фонетико-фонологічних навичок дітей із ЗПР дозволив виявити специфіку формування засобів мовленнєвого спілкування даної категорії дітей; у них фіксувалися труднощі встановлення системних зв'язків між лексичними одиницями, які супроводжувалися вираженими труднощами в засвоєнні словотворчої системи мови, виявилися труднощі в оволодінні навичками звукового аналізу та синтезу.

Для результативної діяльності з формування засобів мовленнєвого спілкування необхідно враховувати закономірності засвоєння мови дитиною та особливості формування лексичних, граматичних, фонетико-фонологічних навичок у дітей із ЗПР.

Висновки. Розроблена модель логопедичної роботи з формування засобів мовленнєвого спілкування у дітей дошкільного віку із ЗПР органічно вливається в комплексну систему роботи з виховання та навчання дошкільників і передбачає інтеграцію різних видів дитячої діяльності, опосередковане навчання через активне залучення батьків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Марченко І. С. Сучасні логопедичні технології у подоланні мовленнєвих розладів у дітей з порушеннями психофізичного розвитку / І. С. Марченко // Логопедія. – 2011. – № 1. – С. 41-44.
2. Ревуцька О.В. Збагачення лексичного запасу молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення у процесі засвоєння словотворчих засобів : [монографія] / О. В. Ревуцька. – Донецьк : Юго-Восток, 2007. – 181 с.
3. Шеремет М. К., Ревуцька О.В. Логопедія (корекційна робота при дислалії) / М. К. Шеремет, О.В. Ревуцька. Навч. посібник. К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – 160 с.